

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Speech Voorzitter

Opening symposium 'Kennis is (tegen)macht' tijdens het evenement Beweren en Bewijzen op 23 mei en 24 mei

Dames en heren,

'Politici, verschuil je niet achter de wetenschap',

'Politiek heeft weinig oog voor wetenschappelijke feiten',

'Politiek wacht niet langer op wetenschap; de volgende prik moet gezet',

Het is een greep uit de vele krantenkoppen die we nog kennen uit de coronacrisis.

Parlement en Wetenschap. Waar begin ik met te vertellen hoe hard wij elkaar nodig hebben. Maar ook hoe moeizaam de relatie soms lijkt te zijn.

De coronacrisis heeft de markante relatie tussen politiek en wetenschap blootgelegd: het kabinet bestrijdt de pandemie op basis van wetenschappelijke adviezen.

Maar het is de politiek die beslist. En de wetenschap had logisch nog niet alle antwoorden.

Premier Rutte zei toen: we moeten op basis van 50 procent kennis 100 procent besluiten nemen. Die beleidskeuzes leidden tot veel discussie in de samenleving én in de Tweede Kamer. Nog nooit is wetenschap en

politiek zo zichtbaar met elkaar in verband gebracht.

Ik ben bijzonder vereerd om hier te mogen zijn en dit symposium te openen, dat onderdeel uitmaakt van het tweedaagse evenement "Beweren en bewijzen".

Want wie mij al een beetje kent, weet dat één van mijn speerpunten *slow politics* is. Die term en de relatie met vandaag moet ik even kort uitleggen.

De Tweede Kamer is medewetgever, controleert de regering en vertegenwoordigt het volk.

Op de laatste twee ligt - in de beeldvorming en in de praktijk - vaak het meeste nadruk. Er spelen actuele problemen in de samenleving, daarover worden Kamervragen gesteld. Er wordt zo snel als mogelijk over gedebatteerd. Een bewindspersoon wordt snel ter verantwoording geroepen.

Bij onze wetgevende taak is het juist van belang om even gas terugnemen en kritisch te kijken.

Met 'slow politics' bedoel ik dat de Kamer zichzelf de tijd gunt voor het maken van deugdelijke wetgeving en de tijd neemt voor reflectie en

analyse. Is een wet begrijpelijk, is een wet uitvoerbaar? Is het goed onderbouwd? En ook, hoe pakt een wet uit in de praktijk?

Voordat een wet een wet wordt, moeten we meer aandacht besteden aan de voorkant en niet pas achteraf. Want als een wet eenmaal aangenomen is, is het moeilijk om fouten te repareren. En voor die opdracht hebben we wetenschappers hard nodig.

Bijna op de kop af 10 jaar geleden werd onder de vlag van 'Parlement en wetenschap' de eerste bijeenkomst georganiseerd waarmee Tweede Kamer en wetenschapsorganisaties uitdrukking gaven aan het belang van wetenschappelijke inzichten voor het werk van de Tweede Kamer. Eigenlijk zouden we vorig jaar bijeenkomen voor dit mooie moment (Maar corona, ik noemde het al even, gooide roet in het eten).

Het is misschien een beetje onbescheiden, maar ik doe het toch en een beetje later dan gepland... Ik feliciteer ons met het tienjarige bestaan! Op naar de volgende tien, want er is al veel bereikt en dat smaakt naar meer.

Er is een indrukwekkende lijst van wetten en actuele onderwerpen – ik telde er zo snel 50 - waaraan parlement en wetenschap een significante bijdrage heeft geleverd. Met position papers, netwerkverkenningen, en met het aan tafel krijgen van wetenschappers tijdens gesprekken en hoorzittingen. En daarmee vergroten we de kennispositie van de

Tweede Kamer.

Het laatste wapenfeit is de wetenschapstoets. Vanuit de Kamer heeft het lid Sneller en inmiddels oud-lid Snels hier hard aan getrokken. Vanuit de wetenschapsorganisaties was dat Pieter Duisenberg, samen met onze eigen Dienst Analyse en Onderzoek. De wetenschapstoets is een krachtig instrument uit de gereedschapskist van Kamerleden, waarbij de wetenschap beleidsvoornemens vooraf beoordeelt op haalbaarheid.

Afgelopen woensdag was het Verantwoordingsdag. De Kamer ontvangt van de minister van Financiën de jaarverslagen van alle departementen en van de President van de Algemene Rekenkamer haar rapporten over al die jaarverslagen.

Voorafgaand op de overhandiging van de stukken, heeft Corine Prins, de voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid een aantal Kamerleden toegesproken. Zij suggereerde om de wetenschapstoets niet alleen in te zetten aan de voorkant van beleid, maar mogelijk ook bij de controlerende taak van de Kamer, als input voor actuele kwesties. Interessante suggestie!

Kennis is macht, maar delen is kracht. Vandaag voegt de Kamer op verschillende fronten de daad bij het woord.

Vandaag houden we ons grote burgerpanel V-100. Dit jaar bestaat dit panel uit jonge wetenschappers; zij beoordelen voor ons de jaarverslagen van de ministers. Zij helpen ons scherpe vragen te stellen in de debatten die we hierover komende weken gaan voeren.

Vanmiddag gaan wetenschappers en Kamerleden met elkaar in gesprek over wat we voor elkaar kunnen betekenen. Kees van der Staaij is één van hen. En ik ben blij dat hij erbij is. De heer Van der Staaij was voorzitter de werkgroep Versterking instituut Tweede Kamer, en heeft met zijn werkgroep – op verzoek van het Presidium - een concrete werkagenda gemaakt, ter versterking van de wetgevende, controlerende en vertegenwoordigende taken van de Kamer.

Ook spreekt Judith Tielen, die met haar motie ervoor heeft gezorgd dat we nu, na twee jaren corona, alsnog een mooi kennisevenement organiseren.

Ik wens alle deelnemers vandaag en morgen goede bijeenkomsten toe, en ik zie uit naar het vervolg!

Hartelijk dank.